

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO SAMPRATOS TVIRTINIMO

2015 m. balandžio 23 d. Nr. V-379
Vilnius

Vadovaudamasis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“, 17 punktu, 23.1.4, 23.2.2, 23.3.3, 23.4.2, 23.5.3.4 papunkčiais ir Netradicinio ugdymo koncepcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-299 „Dėl Netradicinio ugdymo koncepcijos patvirtinimo“, 7 punktu,

t v i r t i n u Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sampratą (pridedama).

Švietimo ir mokslo ministras

Dainius Pavalkis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministro
2015 m. balandžio d. įsakymu Nr.

EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO SAMPRATA I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sampratos (toliau – Samprata) paskirtis – apibrėžti savitą mokinių ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo mokykloje sistemą. Šią Sampratą ar pasirinktus ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sistemos elementus galėtų taikyti valstybinė, savivaldybės ar nevalstybinė bendrojo ugdymo mokykla (toliau – Mokykla) teisės aktų nustatyta tvarka. Samprata apibrėžia ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo tikslą, uždavinius, principus ir pagrindines nuostatas, ugdymo turinio, ugdymo organizavimo ypatumus, mokytojams keliamus reikalavimus.

2. Mokinių ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas grindžiamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Netradicinio ugdymo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-299 „Dėl Netradicinio ugdymo koncepcijos patvirtinimo“, atnaujinta Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategija, patvirtinta Europos Vadovų Tarybos 2006 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 10917/06, Nacionaline darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“.

3. Samprata parengta, remiantis užsienio šalių patirtimi: Jungtinių Amerikos Valstijų, Švedijos, Suomijos, Norvegijos, Austrijos, Vokietijos švietimo sistemos ekologinio ugdymo sampratos principais, patirtinio mokymo(si) filosofija ir principais, asmenybės sklaidos etapais, išryškinančiais asmens fizinių, emocinių bei mentalinių procesų, jų intensyvumo, raiškos būdų ypatumus, atsakomybės, nuostatų ir vertybių formavimosi aspektus.

4. Sampratoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI IR PAGRINDINĖS NUOSTATOS

5. Naujų technologijų plėtra, ekologiniai iššūkiai, edukacinės paradigmos kaita skatina mąstyti apie ugdymo kokybę ir jos kaitą, būtinybę ugdyti atsakingą, sveiką, gebantį gyventi darnoje su aplinka, ekologinėmis kompetencijomis pasižymintį asmenį. Šių kompetencijų ugdymas susijęs su pažinimu, įvairių aplinkos sistemų ryšių supratimu, žmogaus poveikio aplinkai suvokimu, atsakingo požiūrio ir elgesio su aplinka formavimu. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas yra darnios plėtros pagrindas. Žinių praktinis pritaikymas, įgalinantis ekologinių problemų sprendimą, aktyvų asmens veikimą, pasiekiamas, ugdymo procese diegiant aplinkos technologijas, t. y. žaliąsias technologijas, kurios yra aplinkotyros praktinis pritaikymas, siekiant natūralios aplinkos ir išteklių išsaugojimo bei žmogaus veiklos neigiamo poveikio aplinkai mažinimo.

6. Pagrindinis ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo tikslas – ugdyti brandžią, turinčią esminių ekologijos ir aplinkos technologijų žinių, gebėjimų, vertybinių nuostatų asmenybę, gebančią savarankiškai pasirinkti tinkamas elgesio strategijas, prognozuoti savo veiklos padarinius aplinkai ir aktyviai veikti, siekiant aplinkos išsaugojimo.

7. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo uždaviniai:

7.1. sudaryti sąlygas mokiniams nuosekliai įgyti integralių ekologijos ir aplinkos technologijų žinių, gebėjimų, kurių reikia ekologinėms problemoms spręsti, tapti atsakingais piliečiais, kuriančiais ir puoselėjančiais aplinką;

7.2. kurti lanksčios infrastruktūros mokyklą, ugdymo procesą organizuojant universaliose, daugiavilkiškose mokyklos ir (arba) mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių ir verslo partnerių mokymosi erdvėse, įgalinančiose ugdyti praktinius sveikos aplinkos kūrimo ir puoselėjimo gebėjimus;

7.3. sudaryti lanksčias sąlygas tarpdalykinei integracijai ir patirtiniam mokymuisi, siekiant mokymosi ir gyvenimo darnos, ugdymo procesą siejant su situaciniu ugdymu, problemų analize ir sprendimu bendradarbiaujant;

7.4. ugdyti tvirtas mokinio sveikos gyvensenos ir aplinkos puoselėjimo bei kūrimo vertybines nuostatas, kurios įvairiomis aktyvios veiklos formomis reikštųsi prasmingoje Žemės išsaugojimo ateities kartoms veikloje.

8. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas grindžiamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme įtvirtintais švietimo sistemos principais: lygių galimybių, kontekstualumo, veiksmingumo, tęstinumo ir šiais principais:

8.1. inovatyvumo – mokyklos bendruomenės gyvenime priimamos, įgyvendinamos ir kuriamos naujos idėjos, skatinamas mokinių kūrybiškumas, novatoriškumas;

8.2. sąmoningo aktyvumo – per patyrimą, veiklą formuojamas giluminis supratimas, kad ekologinė veikla kuria pozityvų ryšį su aplinka, stiprina ir palaiko sveikatą;

8.3. integralumo – ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas apima visas mokyklos veiklos sritis: formalųjį ir neformalųjį švietimą, projektinę veiklą;

8.4. nuoseklumo ir tęstinumo – atsižvelgiant į mokinio asmenybės ūgties etapus, mokinių poreikius ir interesus, formuojamas ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo veiklų turinys, kuris įgyvendinamas pagal mokyklos parengtas ekologijos ir aplinkos technologijų programas;

8.5. bendrakūros / bendruomeniškumo – visi bendruomenės nariai aktyviai veikia, kurdami mokyklos žaliąsias ir kitas edukacines erdves, dalyvauja žaliųjų zonų, želdinių kūrimo ir priežiūroje, kraštovaizdžio projektų rengime ir įgyvendinime;

8.6. patirtinio ugdymo – ugdymosi procese pagrindinį vaidmenį atlieka asmeninė patirtis, mokymosi proceso, pažangos ir pasiekimų refleksija;

8.7. lokalaus ir globalaus veikimo – ugdomas gebėjimas analizuoti lokalias ir globalias problemas ir aktyviai veikti, jas sprendžiant.

9. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo pagrindinės nuostatos:

9.1. tausojančio, atsakingo, draugiško santykio su supančiu pasauliu, darnaus ryšio su gamta ir žmonėmis formavimas, vertybinis ir emocinis ugdymas, kurio pagrindą sudaro asmens pasiryžimas veikti ir patys veiksmi;

9.2. kasdienė kiekvieno mokyklos bendruomenės nario veikla grindžiama nuostata „Žemės ateitį kuriame visi!“;

9.3. praktinių gebėjimų ugdymas vykdomas natūralioje gamtoje (miškai, pievos, vietos prie vandens telkinių, gamtos draustiniai ir pan.), žmogaus sukurtose aplinkose (parkai, botanikos ir kiti sodai, medelynai) bei gamtos mokslų tyrimams, ekologijos ir aplinkos technologijų bandymams skirtose erdvėse (laboratorijos, tyrimų bazės, verslo slėniai) ir kitose erdvėse;

9.4. ugdomi mokinių praktiniai gebėjimai ir atsakomybė spręsti ekologines problemas:

9.4.1. aiškus, matomas ir pamatuojamas kiekvieno mokinio praktinės veiklos indėlis į ekologinių problemų sprendimą;

9.4.2. mokinių atliekama praktinė veikla padeda įgyvendinti mokyklos nuostatą „Žemės ateitį kuriame visi!“, yra naudinga visuomenei;

9.4.3. ugdoma, planingai ir sistemingai diegiant integralų tarpdalykinį mokymą(si), lanksčiai organizuojant ugdymo procesą ir formuojant nedalijamos visumos suvokimą;

9.5. į visuminį asmenybės ugdymą įtraukiami tėvai (globėjai, rūpintojai), mokslo ir verslo partneriai;

9.6. mokyklos bendruomenė yra ekologinio elgesio pavyzdys visuomenei;

9.7. aktyvia veikla skatinami teigiami pokyčiai aplinkoje;

9.8. taikomi patirtinio mokymo(si) organizavimo būdai;

9.9. ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymu siekiama darnios asmenybės, kuri pasižymi giliomis ekologijos ir aplinkos technologijų žiniomis, išplėtotais praktiniais gebėjimais, suformuotomis vertybinėmis nuostatomis ir aktyviai bei atsakingai veikia, siekdama išsaugoti Žemę sau ir ateinančioms kartoms.

III SKYRIUS

EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO TURINYS

10. Ugdymas mokykloje pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas grindžiamas bendrojo ugdymo bendrosiomis programomis bei ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turiniu.

11. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinys pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose apima:

11.1. abiotinę sritį, nagrinėjančią vandens, oro, dirvožemio, šviesos, energijos temas, akcentuojant: klimato kaitą, abiotinių veiksnių reikšmę, dirvožemio, vandens išteklių naudojimą ir apsaugą, naudingąsias iškaskas, alternatyvią energetiką;

11.2. biotinę sritį, nagrinėjančią augalų, gyvūnų, mikroorganizmų, žmogaus ir genetikos temas, akcentuojant biosferą, jos evoliuciją, organizmų ir aplinkos ryšius, biotinius veiksnius, biogeocheminius ciklus, augalų ir gyvūnų išplitimą, priežastis, gamtinių sistemų ekologiją;

11.3. žmogaus ekologijos sritį, nagrinėjančią sveikos gyvensenos, rūšiavimo ir atliekų perdirbimo, aplinkos ir oro taršos prevencijos, poveikio aplinkai vertinimo, tvarios miškininkystės ir želdininkystės, vandens ir maisto kokybės gerinimo, biodegalų, transporto, ekoverslo, atsinaujinančių energijos šaltinių, (bio)remediacijos ir aplinkos technologijų, ekologinės etikos, darnaus vystymosi ir gamtinių išteklių panaudojimo temas.

12. Atsižvelgiant į mokinio raidą ir psichofizinio vystymosi tarpsnius, ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinys kiekvienoje klasėje nuosekliai įgyvendinamas per formalųjį ir neformalųjį švietimą:

12.1. formaliajame švietime ekologijos ir aplinkos technologijų temos integruojamos į visų bendrojo ugdymo dalykų programas;

12.2. teikiamas privalomas ugdymo turinį papildantis dalykas – gamtamoksliniai tyrimai;

12.3. siūlomas 1 laisvai pasirenkamas šios srities dalykas: žmogus ir ekosistema, ekologinė etika, poveikio aplinkai vertinimas, sveika gyvensena, ekokultūra ir kt.;

12.4. neformaliajame švietime siūlomos veiklos šiose srityse: ekologinė-tiriamoji, sportinė-sveikatinimo ir kūrybinės raiškos;

12.5. visa mokyklos bendruomenė dalyvauja sistemingai, ciklais organizuojamoje ekologijos ir aplinkos technologijų projektinėje veikloje, pvz.: „Žaliųjų erdvių kūrimas“, „Nuo sėklos iki arbatos puodelio“ ir pan.

13. Ekologijos ir aplinkos technologijų pradinio ugdymo paskirtis – perteikti ekologijos žinių pradmenis, suformuoti ekologijos ir aplinkos technologijų brandos pagrindus. Akcentuojamas patirtinis mokymas(is) – artimosios aplinkos pažinimas per pojūčius (jusles), praktinę veiklą. Formuojamas mokinio pozityvus emocinis ryšys – santykis su supančia aplinka, leidžiantis patirti teigiamas emocijas artimiausioje gamtinėje aplinkoje, išgyventi pažinimo džiaugsmą. Mokiniai mokosi sėti, auginti, prižiūrėti sode ir darže augančius augalus, suvokti savo pojūčius, ugdytis gebėjimą žodžiu ir kūrybiniais darbais išreikšti jausmus bei požiūrį į vykstančius gamtoje procesus. Baigę pradinio ugdymo programą, mokiniai:

13.1. turi vertybines nuostatas: pozityvų emocinį ryšį su artimiausia supančia aplinka, norą aktyviai veikti, siekiant tausoti, tvarkyti aplinką, kurti gamtos grožį, puoselėti želdinius, prižiūrėti gyvūnus. Suformuojami asmeninės higienos įgūdžiai;

13.2. geba atpažinti artimiausioje aplinkoje sutinkamas ir buityje naudojamas gamtines medžiagas, išmano jų savybes;

13.3. geba pažinti ir tyrinėti gamtinius procesus, išmano tyrinėjimo saugos taisykles ir jų laikosi;

13.4. geba atlikti ir pristatyti nesudėtingas aplinkosaugos kūrybines užduotis;

13.5. moka sėti, auginti ir prižiūrėti sodo, daržo augalus;

13.6. vartoja išmoktas sąvokas ir terminus;

13.7. paaiškina ir vertina savo veiklos rezultatus;

13.8. įvardija kasdienes aplinkosaugos problemas ir, mokytojui padedant, moka rasti jų sprendimo būdus.

14. Ekologijos ir aplinkos technologijų pagrindinio ugdymo pirmosios dalies paskirtis – nuosekliai plėsti ekologijos ir aplinkos technologijų žinias, mokinių praktinių gebėjimų lauką, remiantis suformuotu emociniu ryšiu, formuoti atsakingą, gamtą tausojantį elgesį. Akcentuojamas patirtinis mokymas(is) – lokalsios aplinkos pažinimas, informacijos rinkimas, praktinė tiriamaoji veikla. Mokiniai mokomi analizuoti ekologines problemas, surasti reikiamą informaciją, naudojantis įvairiais informacijos šaltiniais, reflektuoti, vertinti, analizuoti, pradedami diegti probleminio mokymo(si) būdai bei metodai. Plėtojami augalų auginimo, priežiūros gebėjimai. Baigę pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, mokiniai:

14.1. turi vertybines nuostatas: susiformavusį emocinį ryšį su supančia aplinka, domėjimąsi naujais aplinkos technologijų dalykais, norą aktyviai veikti, rūpinantis savo ir aplinkos saugumu, suformuotus sveikos gyvensenos įgūdžius;

14.2. geba tyrinėti aplinką, modeliuoti ir atlikti tyrimus, bendradarbiaudami grupėse, komandose;

14.3. geba įgytas teorines žinias struktūrizuoti, jas taikyti praktinėje veikloje, išvadas pagrįsti;

14.4. geba kelti hipotezes ir formuluoti išvadas;

14.5. geba apibūdinti artimoje aplinkoje esančių augalų augimo sąlygas, priežiūros ypatybes;

14.6. įvardija artimoje aplinkoje stebimas ekologines problemas, geba diskutuoti apie globalines aplinkos problemas, rasti jų sprendimo būdus ir aktyviai dalyvauja ekologinių problemų sprendime, taiko aplinkos technologijas;

14.7. geba išreikšti asmeninį požiūrį į aplinkosaugos problemas per kūrybines užduotis;

14.8. supranta aplinkoje vykstančių procesų priežastis ir pasekmes, jų tarpusavio ryšius.

15. Ekologijos ir aplinkos technologijų pagrindinio ugdymo antrosios dalies paskirtis – ugdyti mokinių gamtamokslinę kompetenciją sąmoningo veikimo lygmenyje, analizuojant gamtos reiškinius, apibendrinant nuosekliai įgytas integralias ekologines, aplinkos technologijų žinias, vertinant ir teikiant pasiūlymus, kai sprendžiamos gamtos apsaugos problemos. Akcentuojamas patirtinis mokymas(is) – regiono aplinkos pažinimas, informacijos rinkimas, problemų sprendimas, aktyvi tiriamoji veikla. Mokiniam padedama sąmoningai vertinti save kaip asmenybę, formuoti atsakingą požiūrį ir elgesį su aplinka. Baigę pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, mokiniai:

15.1. turi vertybines nuostatas: atsakomybę už asmeninį elgesį supančioje aplinkoje, domėjimąsi aktualiomis ekologinėmis problemomis ir jų sprendimo būdais, vykdo aktyvią sveikos gyvensenos įgūdžių sklaidą;

15.2. geba bendradarbiaujant grupėse, komandose ir savarankiškai planuoti, modeliuoti ir realizuoti tyrimus, naudojami įvairiomis šiuolaikinėmis technologijomis;

15.3. vykdo tiriamąją veiklą, vadovaudamiesi tyrinėjimo saugos taisyklėmis, laikosi tyrėjo etikos, pristatydami tyrimo išvadas ir rekomendacijas;

15.4. išmoktas sąvokas, terminus panaudoja tiriamųjų darbų aprašuose, rengiamuose pranešimuose;

15.5. atlieka ir pristato mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių ir verslo partnerių erdvėse savarankiškai atliktas aplinkosaugos kūrybines užduotis;

15.6. geba atlikti praktinius bei tiriamuosius darbus, konsultuodamiesi su ekologijos ir aplinkos technologijų specialistais praktikais ir mokslo atstovais;

15.7. geba kurti lokaliai aplinkos interjero, eksterjero žaliųjų erdvių projektus ir juos įgyvendinti, padedami mokytojų;

15.8. inicijuoja mokykloje sveikos gyvensenos, aplinkosaugos renginius, juos organizuoja, įtraukia mokyklos bendruomenę;

15.9. kritiškai įsivertina gebėjimus tyrinėti, pažinti pasaulį, spręsti problemas.

16. Ekologijos ir aplinkos technologijų vidurinio ugdymo paskirtis – ugdyti mokinių gamtamokslines, ekologijos ir aplinkos technologijų kompetencijas, įgalinti mokinius aktyviai, atsakingai veikti, siekiant sveikos aplinkos išsaugojimo ir kūrimo, vertinti savo elgesio pasekmes ir poveikį aplinkai. Akcentuojama aplinkosauginė praktinė veikla už mokyklos ribų, aplinkos tausojimas bei kūrimas sociokultūrinėje aplinkoje, mokinio ekologinis aplinkosauginis aktyvumas, siekis prisidėti prie realių ekologinių problemų sprendimo. Baigę vidurinio ugdymo programą, mokiniai:

16.1. turi vertybines nuostatas: atsakomybę už asmeninį elgesį, sprendžiant aktualias ekologines problemas, poreikį aktyviai rengti ir įgyvendinti individualių gyvenamųjų namų aplinkos, žaliųjų rekreacinių zonų apželdinimo projektus, dalyvauti nevyriausybinių organizacijų veikloje, savanoriauti, atlikti visuomenei naudingą darbą;

16.2. geba analizuoti ir vertinti šalies ir pasaulinius aplinkosaugos tyrimus;

16.3. pasižymi analitiniu / kritiniu mąstymu, aktyvumu, savarankiškumu, atsakingumu, atvirumu inovacijoms, veiklumu;

16.4. suvokia projektavimo teorinių žinių svarbą;

16.5. geba taikyti žinias, sprenddami projektavimo uždavinius / problemas, atlikdami praktinio modeliavimo uždavinius, argumentuoja pasirinktus sprendimus;

16.6. domisi aplinkos technologijų inovacijomis ir supranta jų svarbą;

16.7. dalyvauja šalies ir tarptautiniuose projektuose bei programose ekologijos ir aplinkos technologijų srityje;

16.8. realizuoja savo gebėjimus aplinkos technologijų kūrybiniuose darbuose;

16.9. geba rengti individualių gyvenamųjų namų aplinkos, žaliųjų rekreacinių zonų tvarkymo, apželdinimo projektus ir juos įgyvendinti;

16.10. aktyviai dalyvauja aplinkos tausojimu besirūpinančiuose visuomeniniuose judėjimuose, nevyriausybinių organizacijų veikloje;

16.11. geba suburti vietos bendruomenę ekologinėms akcijoms įgyvendinti;

16.12. geba bendrauti ir bendradarbiauti su mokslo ir verslo įmonių, įstaigų atstovais, rinkdami informaciją, siūlydami įvairius projektus, inicijuodami renginius;

16.13. įgyja ekoverslo kūrimo pagrindus.

17. Ugdymo kokybės užtikrinimas:

17.1. ekologijos ir aplinkos technologijų žinių, gebėjimų ir supratimo vertinimas / įsivertinimas atliekamas, sistemingai naudojant patikrinimo ir pasitikrinimo užduotis, organizuojant mokinių praktinių darbų aptarimus, kūrybinių darbų pristatymus, stebint praktinių tiriamųjų darbų procesus ir pasiektus rezultatus;

17.2. kaupiama, analizuojama ir vertinama mokinių asmeninė pažintinė, gamtotyrinė, socialinė veikla bei vertybinių nuostatų raida;

17.3. mokiniai, kurie mokosi pagal:

17.3.1. pradinio ugdymo programą, kiekvienų mokslo metų pabaigoje, padedami tėvų (globėjų, rūpintojų), rengia stendinius pranešimus apie savarankiškai pasirinktas ir atliktas pažintines, gamtotyrines ar socialines veiklas;

17.3.2. pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis, kiekvienų mokslo metų pabaigoje atlieka baigiamuosius darbus apie savarankiškai pasirinktas ir vykdytas pažintines, gamtotyrines ar socialines veiklas ir juos pristato viešojoje mokinių konferencijoje;

17.3.3. vidurinio ugdymo programą, kiekvienų mokslo metų pabaigoje atlieka baigiamuosius kūrybinius / projektinius darbus.

IV SKYRIUS EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO ORGANIZAVIMO YPATUMAI

18. Mokykla, diegianti Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sampratą, išsiskiria šiais ypatumais:

18.1. ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas lemia mokyklos kultūrą, kuri atsiskleidžia atsakingu išteklių naudojimu, vartojimo efektyvumu, pagarba aplinkai, ekologine kultūra ir etika, sveikos gyvensenos plėtojimu;

18.2. ugdymas organizuojamas, sudarant galimybes mokiniams mokytis iš savo patirties. Dėmesys skiriamas asmeninės patirties įgijimui, jos refleksijai ir taikymui realiame gyvenime;

18.3. mokykla turi edukacines aplinkas mokinių praktinių tiriamųjų darbų atlikimui, patirtinio mokymo(si) organizavimui, gamtosauginių, gamtotyriųjų projektų atlikimui, žaliųjų erdvių kūrimui ir tvarkymui:

18.3.1. mokykla yra natūralios gamtos ar žmogaus sukurtų žaliųjų erdvių apsuptyje;

18.3.2. mokykla naudojami mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių ir verslo partnerių infrastruktūra (laboratorijomis, verslo slėniais, mokslinių tyrimų bazėmis ir kt.);

18.4. praktinės, projektinės, tiriamosios veiklos organizuojamos mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių ir verslo partnerių edukacinėse erdvėse:

18.4.1. pradinio ugdymo programoje ne mažiau 20 proc.;

18.4.2. pagrindinio ugdymo programoje ne mažiau 35 proc.;

18.4.3. vidurinio ugdymo programoje ne mažiau 50 proc.;

18.5. mokykla aktyviai dalyvauja šalies ir užsienio mokyklų tinkluose, veikiančiuose ekologijos, aplinkosaugos, aplinkotyros, sveikos gyvensenos srityse, kuria naujus mokymosi tinklus;

18.6. kūrybiškai derinami mokyklos veiklos ir ugdymo planai su mokslo ir edukologinius tyrimus atliekančių ir verslo partnerių veiklomis, rengiami lankstūs tvarkaraščiai veiklų ciklams;

18.7. mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) aktyviai dalyvauja mokyklos veikloje, šeimose diegiamos ekologinio gyvenimo nuostatos (rūšiavimas, atsakingas vartojimas, sveika gyvensena), vykdomas nuoseklus tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimas bei plėtojamas bendradarbiavimas į veiklą įtraukiančiais metodais (pvz., akcijos, šventės, želdinių kūrimo veiklos, mugės, bendruomenės, asociacijos ir pan.);

18.8. mokiniai įsitraukia į savanorystės veiklas, judėjimus, akcijas, veikia, aktyviai siekdami teigiamo poveikio aplinkai;

18.9. mokykla dalijasi patirtimi gamtosauginio, ekologinio ugdymo srityse;

18.10. formuojant tvarias vertybines nuostatas bei mokinio sąmoningą aktyvų veikimą, ugdymas organizuojamas nuosekliai, integraliais ugdymo etapais: emocinio ryšio formavimo (pagal pradinio ugdymo programas), integralių žinių įgijimo, plėtojimo ir praktinių gebėjimų ugdymo (pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį), sąmoningo atsakingumo ugdymo (pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį) ir aktyvaus ekologinio veikimo (pagal vidurinio ugdymo programą);

18.11. kultūrinės, meninės, sportinės, pažintinės, praktinės, socialinės, projektinių veiklų dienos skiriamos mokinių ekologijos ir aplinkos technologijų praktiniams gebėjimams ugdyti (pvz.: „Žaliųjų erdvių kūrimas“, „Pažįstu savo artimą aplinką – mikrorajoną“, „Pažįstu savo regioną“, „Tausoju gamtą – kuriu ateitį“, „Sportas – sveikata“ ir kt.);

18.12. mokiniai dalyvauja mokyklos, savivaldybės, šalies ir tarptautiniuose renginiuose, ekologijos, gamtos mokslų srities konkursuose, projektuose, edukacinėse aplinkotyros veiklose.

V SKYRIUS REIKALAVIMAI MOKYTOJAMS

19. Mokytojai:

19.1. atitinka reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme;

19.2. turi tvirtas ekologines, aplinkos tausojimo ir kūrimo nuostatas;

19.3. asmeniniu pavyzdžiu formuoja mokinių ekologines vertybines nuostatas, aktyviai dalyvauja savivaldybės, šalies ir tarptautiniuose ekologijos ir aplinkos technologijų projektuose, akcijose ir kitose veiklose;

19.4. įgyvendina mokyklos filosofiją ir aplinkos technologijų ugdymo tikslus ir uždavinius;

19.5. turi ekologijos ir aplinkos technologijų kompetencijas, geba planuoti, organizuoti ir įgyvendinti ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinį;

19.6. geba organizuoti patirtinio mokymo(si) veiklą, taikyti įvairias mokymo formas, organizuoti praktines užduotis, reflektuoti;

19.7. geba iš mokinių bendros asmeninės patirties išskirti konstrukta ir vystyti jo raidą per patirties refleksiją ir emocijų atspindėjimą;

19.8. pasižymi socialinėmis-emocinėmis kompetencijomis: kuria pasitikėjimu ir bendradarbiavimu grįstus santykius, geba užmegzti pozityvų kontaktą;

19.9. nuolat tobulina kvalifikaciją ekologijos ir aplinkos technologijų patirtinio mokymo srityje, geba įsivertinti savo veiklą.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinys atnaujinamas, atsižvelgiant į kintančius mokinių poreikius, lūkesčius bei didėjančią ugdymosi galimybių įvairovę, valstybės ir savivaldybių ekologinės, sociokultūrinės, ekonominės plėtros strategines kryptis, tarptautines švietimo tendencijas, mokslo ir aplinkos technologijų inovacijas.

21. Skatinamas ir palaikomas mokyklos bendruomenės aktyvumas, jos narių lyderystė, kuriant ir įgyvendinant ekologinio ugdymo inovacijas ugdymo kokybei ir mokinių pasiekimams gerinti.